

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Secunda. De Subjecto Habituum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

quod verò ad hoc prædicamentum collocetur ideo est, nam est activa adeoque in nullo melius reponi potuit. Dicitur de prima qualitatibus specie, quia in illa specie ponuntur qualitates quæ subiectum disponunt ad agendum & proveniunt ab extrinseco, quæ enim ab intrinseco proveniunt, ut potentia & impotentia in secunda specie, sed sic evenit de habitu. Dicitur *permanens*, ad differentiam actuum, qui citò transeunt. Dicitur *disponens*, ut explicetur munus ipsius, & ad differentiam qualitatuum non sic disponentium, nec curatur illa particula *bonè* vel *malè* ex Aristotele 5. Met. 25. quia sufficit assignare genus actionis, licet non defendatur ad species, quia sic potius esset habitus divisio in bonum & malum. Dicitur *non ad simpliciter agendum*, quia sic esset potentia, non habitus, cum sola potentia sit sic necessaria ad agendum, non verò habitus, potest namque intellectus & potentia interior, supposita sola specierum excitatione, absque alio superaddito habitu, agere, imò, non minus necessario agunt supposita tali excitatione quam oculus videat proposito objecto: Unde excitatis speciebus intellectus nullo habitu indiget, licet forte indigeret ad excitandas species. Dicitur *Ex frequentatis actibus acquisita*, quia habitus, vel sit ex pluribus actibus, vel ex uno solo intensissimo omnibus illis actibus æqualiter correspondente, & ad differentiam habituum supernaturalium, qui à solo Deo infunduntur, nec inclinant, vel disponunt potentiam ad promptè & faciliter operandum, ut patet de peccatore noviter converso, qui licet habitum supernaturalem habeat, tamen difficultatem patitur in operando. Dicitur denique *in potentia anime*, quam particulam fufius questione sequenti conclusionibus explicabo. Interim pro adversariis

IV.
Non convenit species impressæ simpliciter.

Arguitur: Hæc definitio convenit etiam speciei impressæ intelligibili, ergò non est bona, patet antecedens, nam species intelligibilis est fixa & permanens, non minus quam habitus, sed explicui habitum per permanentiam tanquam per differentiam distinguentem habitum essentialiter ab actu, ergò convenit speciei impressæ etiam, licet species intelligibilis sit essentialiter distincta ab habitu. Ad hanc oppositionem responderi posset primò licet una particula conveniat speciei, non conveniunt tamen omnes, adeoque difficultas foret soluta, verum ad intentum adversariorum Respondeo secundò, speciei intelligibili convenire permanentiam, seu esse fixam & permanentem per accidens sicut etiam per accidens posset dici habitus, nam licet species non permaneret, adhuc esset ratio cognoscendi & representandi objectum, unde in forma Respondendo negatur antecedens, & distinguitur major, est æquè fixa & permanens ac habitus per accidens concedo, per se nego. Sed

V.

Instatur: Differentiæ contrahentes rationem qualitatis, ad qualitatem quæ est habitus, & ad eam quæ est species, debet ita distingui sicut distinguuntur habitus & species intelligibilis, ergò differentia per se unius non potest per accidens competere alteri, ut ratio-

nalitas, quæ est differentia contrahens animal ad hominem, non potest per accidens competere bruto. Respondeo distinguendo consequens, ergò differentia per se unius non potest per accidens competere alteri, ut *ly competere* dicit inhaerens & inhaerentiam simul concedo, quia tunc sensus est, quòd differentia essentialis habitus quæ est permanentia aliquo modo inhi ipsi speciei, sive per se, sive per accidens, nam sic sunt ita impossibiles ut irrationalitas & rationalitas; si *ly competere* dicit solum inhaerens nego, quia sic sensus est, quòd permanentia est prædicatum, quòd accidentaliter dicitur, de specie intelligibili, & hoc voluit dicere Scotus 2. d. 3. q. 10. §. ad questionem, dum de speciebus loquens dixit. Esti ab aliquibus dicantur habitus per hoc exprimentur ut per accidentia speciei, nam ratio habitus accidentis speciei prout species est in intellectu, à quo non de facili deletur & ideo habet rationem habitus, quia rationem formæ permanentis, sed hoc non dicitur in quid de hac qualitate habitus non dicitur in quid de specie.

Urgetur: Ideo rationale non potest etiam per accidens convenire bruto, quia est differentia per se hominis, sive *ly convenire & competere* dicat inhaerens & inhaerentiam simul, sive inhaerens solum, ergò si permanentia est differentia essentialis habitus, nullo modo potest competere speciei. Respondeo distinguendo antecedens, quia est differentia essentialis præcisè nego, nam sic probaret argumentum, quòd nulla differentia posset competere opposito, quia est differentia quæ non competit nisi quatenus competere simul dicit inhaerens & inhaerentiam concedo, hoc tamen non verificatur de differentia essentiali habitus permanentia scilicet, quia est differentia competere potens alicui per se & alicui per accidens ad modum præctici & speculativi, quæ licet sint differentie essentialis scientiæ vel saltem illas nobis circumscribant, possunt tamen eodem competere diversimode, ut Scotus q. 1. prell. §. Si quæris notat, nam scientia contingentium ex objecto per se dicitur speculativa, per accidens verò & à voluntate divina dicitur præctica.

QUÆSTIO II.

De subiecto habituum?

Duæ difficultates in hac questione sunt examinandæ, prima est, an videlicet habitus subiectentur immediatè in anima, an verò in potentiis? Et hæc difficultas maxime locum habet de habitibus intellectus & voluntatis tam naturalibus, quam supernaturalibus. Secundò quæritur, supponendo quòd in potentiis subiectentur, in quibusnam potentiis? An tequam resolvam aliquid, Notandum, habitum poni ad hoc, ut illud in quo est, facilius, promptius, citius, & intensius operetur, non proprie dicta omnia collectivè sumpta, alioquin non posset poni in potentia in instanti ex natura sua operante cum habituata non posset citius instante operari, neque posset poni in potentia nullam sentiente difficultatem in operando ponitur

ponitur itaque habitus propter unam ex dictis conditionibus, si enim est potentia indeterminata ad plura ponitur habitus, ut ad unum facilius & promptius determinetur; si est ad unum determinata nec ullam patitur difficultatem, potest poni habitus, ut ipsa intensius & perfectius operetur, & pertingat ad perfectionem sui actus, ad quem se sola pertingere non potest. Notandum secundò: Scotus 2. d. 3. q. 10. post Philosophum tenere in summè determinatis non dari habitum. His itaq; notatis ad primum quæsitum

intellectus ut sic præcisè inspectus non est ratio formalis agendi, sed ut singularis quasi singularitas esset ratio aliqua pertinens ad principium quo, nego antecedens; quatenus singularitas indispensabiliter sequitur quamcumque rem à parte rei existentem concedo antecedens. Ut ad secundam difficultatem descendam

Dico 2. In rebus summè determinatis inanimatis non datur habitus. Ita Scotus 2. d. 33. q. un. D. dicens *A parvis agentibus naturalibus omnes removemus habitum, quia ex se sunt summè inclinata;* quod cum non possit intelligi de omnibus omnino agentibus naturalibus, nam intellectus agens naturale etiam est & tamen habitus capax, convenienter accipitur pro omnibus inanimatis.

IV.
In rebus summè determinatis non datur habitus.

II.
Subiectantur in potentia anime.

Dico I. Habitum immediatè subiectantur in potentia anime, non in ipsa anima. Ita Scotus 2. d. 16. q. 1. H. & 3. d. 33. q. un.

Probatum Conclufio. Habitum datur cuiuscunq; rei propter operationem; ergò subiectatur immediatè in illa, quæ immediatè operatur, subsumo sed Anima non immediatè operatur, sed mediantibus potentis, ergò habitus non subiectantur in Anima, sed in potentis; patet subsumptum, quia alioquin omnes operationes essent ejusdem rationis, adeoq; una non dimanaret ut libera, altera ut necessaria, nam Anima præscindendo ab intellectu & voluntate est ejusdem rationis.

III.
Habitum & potentia sunt in potentia anime.

Arguitur contra Conclufionem: Instrumentum non debet recipi in instrumento, sed potentia sunt tam bene instrumenta, quam habitus; ergò habitus non poterunt recipi in instrumentis, seu potentis adeoq; immediatè subiectantur in Anima. Respondeo distinguendo minorem, potentia sunt instrumenta anime in largiori acceptione pro omni eo capiendi, quo causa principalis utitur in agendo concedo; in rigore nego minorem; nam ipsæ potentia attingunt immediatè ipsam actionem anime, & sufficit quòd Anima dicatur Deo grata, quòd gratia existat in potentia, quæ non est realiter distincta ab ipsa Anima, secus esset si potentia esset distincta realiter.

Instatur: Si operatio potentia immediatè reciperetur in potentia, & non in Anima sequeretur potentias non esse solùm rationes ipsi anime producendi intellectiõnem verum etiam recipiendi, sed hoc est inconveniens, ergò; **Probatum minor:** Quia idem quod est principium *Quod* alicujus actionis, non potest esse principium *Quo*, ergò. Respondeo negando minorem, ad cujus probationem dico, quod licet intellectus sit principium quo Anima intelligit, seu producit intellectiõnem, & principium quod recipit intellectiõnem, diciturq; intelligens, hinc tamen non sequi, quòd sub eadem ratione respectu ejusdem actionis dicatur principium *Quod* & *Quo*; nam principium quo est ipsa natura intellectus, principium verò quod est ipsa natura intellectus hæccizata, quare semper in principio quod includitur aliquid, quod non includitur in principio Quo.

Urgetur: Natura intellectus non est principium quo, seu ratio formalis agendi ipsi anime, ut sic abstractè concepta, sed solùm quatenus est à parte rei & singularizata; ergò sub eadem ratione esset principium quod & quo. Sed respondeo distinguendo antecedens: In-

Probatum secundò experientiã: Quia videmus, quòd in lapide ex continua & frequenti descensione deorsum, non generetur habitus, magis ipsum lapidem disponens, nec ex frequenti reiterata impulsione ad ubi sursum magis habilis efficitur, quin semper patitur in tali motu violentiam; Idem caliditas, frigiditas & qualibet alia forma naturalis ex replicatione suorum actuum nunquam facilius, vel promptius operatur, adeoq; nec habituatur, aliàs intenderet suum subiectum ultra propriam virtutè.

Dico 3. Non in omnibus potentis externis datur habitus. Est ex Recentioribus contra Magistrum & Pontium, ac Scotistas communiter.

V.
Non datur habitus in omnibus potentis externis.

Probatum primò Authoritate Aristotelis 2. Ethic. 1. *Non enim ex eo, quod sæpè vel videmus, vel audivimus sensu & videndi, & audienti accepimus.*

Probatum secundò: Quia videmus, quòd ex reiteratione plurium visionum non fiat oculus magis, vel minus habilis ad videndum idem objectum, quia oculus est summè determinatus ad tantam visionem, ad quam sine habitu pervenire potest quamvis oculus ex imperio voluntatis modò intensius, modò remissius idem possit intueri objectum. Et licet aliquando ex usu possint aliqua objecta placere, quæ antea displicere hoc non provenit, quòd in oculo generetur habitus, sed sit per habitum genitum in apprehensione vel majori imperio voluntatis. Quòd si quæras in quibusnam potentis externis possint admitti habitus. Respondeo, quòd in illis, quæ ex se non sunt summè determinata ad certam perfectionem, ad quam se solis provenire non possunt, unde probabiliter existimo, quòd in potentia activa & gustativa admitti possint habitus, nam experientiã scimus, quòd aliqui ex multis frequentatis actibus gustandi vina, talem acquirant facilitatem, ut facillimè non tam meliora à se invicem, sed etiam quarum sint provinciarum discernere possint, quòd alius non præstabit, qui tales non frequentaverit actus, licet omne adhiberet imperium voluntatis, narratur etiam de aliquo Cælo, qui tactu solo ligna secundum speciem diversa exactè cognovit, de potentia verò visiva, auditiva & etiam olfactiva tum propter authoritatem supra, tum propter summam determinationem omnem puto excludi debere habitum.

III.
III.

III.

VI.
VI.

VI. In potentia vegetativa admitti potest habitus.

Dico 4. In potentia vegetativa, seu hominum, seu brutorum admitti posse habitum. Est contra Maftrium & Pontium. Est tamen Scoti 2. d. 3. q. 10. K. ubi dicit, habitum generari ex actibus frequentatis in potentiis de se indeterminatis.

Probatur primò: Forma non æqualiter determinata circa omnia sua objecta indiget, vel saltem potest per habitum determinari, sed potentia nutritiva non est æqualiter determinata circa omnia sua objecta, ergò: patet major, quia hæc est una ex principalioribus conditionibus, ob quas habitus admittantur; probatur minor, quia potentia nutritiva non agit æqualiter in omne alimentum, in substantiam aliti convertendo, facilius enim convertit carnes, quam pisces & inter carnes quæ sunt meliores, sed alimentum est objectum, ipsius ergò non est æqualiter determinata ad unum potius, quam aliud; consequenter poterit per habitum determinari ad convertendum hoc & non illud; Quod Confirmatur, quia aliqui ex frequentatis actibus magis & facilius nutriuntur cibis grossioribus, quam delicatioribus, sed hoc provenire non potest nisi ex assuetudine & habitu acquisito ad convertendum potius hunc cibum crassum, quam alium delicatum.

Probatur secundò: Quotiescunq; potest aliqua potentia adjuvari, ut fortius agat in suum objectum, est habitabilis, cum congruentius sic ipsam adjuvari ab inexistente sibi causa, quam à causa omnino extrinseca, sed potest potentia nutritiva adjuvari à causa extrinseca, ut à calore externo medicinali vel alio; ergò potest etià à causa sibi inexistente adjuvari.

VII. Habitus potest in nutritione attingere cibum.

Dices: Habitus est accidens; ergò non potest concurrere cum potentia nutritiva, eamq; inclinare ad nutritionem, utpote quæ est substantialis, ergò. Respondeo quòd licet habitus ille non possit in tantum concurrere, ut cum potentia nutritiva attingat substantiam, sufficit tamen ut admittatur habitus, quod attingat disponendo alimentum & cibum. Et quamvis ut supra dixi, ad qualitates non detur habitus, neque ex earum actibus generetur, si tamen qualitas & habitus sumantur pro eodem potest dariq; ad eam habitus.

VIII.

Dices secundò: Potentia nutritiva per habitum parcè comedendi debilitatur; ergò non potest ad eam dari habitus, qui non debilitat, sed faciliat. Sed contra: Intellectus & voluntas pro hoc statu & quælibet alia potentia ex continua actione debilitatur, & tamen habituatur; ergò propter debilitationem, quæ sequitur ex continua nutritione, non debet negari potentie nutritive habitus, quod autem debilitetur, non oritur ex habitu, sed ex aliis, quæ aliquando deficiunt, ut calor naturalis, humidum radicale, spiritus vitales &c.

IX. Item in potentia loco motiva.

Dico 5. In potentia motiva brutorum & hominum datur habitus. Ita Scotus 3. d. 33. q. un. Et post ipsum Vulpes, Lychetus, Tartaretus, contra Maftrium.

Probatur autoritate Scoti supra §. ad tertium, ubi habetur: Conceditur quòd in parte corporis potest esse virtus & habitus sicut patet in ma-

nu scriptorū & pictorū, manu enim mea in exercitio in habitū est in illa facultate, quæ est ad cybaria edendum, habitus autem est exercitata, quod non est nisi habitus in habitu, quæ habitus in habitu est esse quædam virtus. Conceditur autem hoc ultimum de irrationali ut de equo ad viciū quædam ad quædam assuetudine, sed in mere inanimatis non invenitur.

Dices cum Maftrio: Illam habitum esse meram impedimenti ablationem, sicut ut in instrumentis quibusdam contingit, quæ ab initio non ita inferiunt, sicut postea, postquam magis attemperantur & disponuntur. Contra, tum quia Scotus vocat illam habitum virtutem, ablatio autem impedimenti, neque virtus est, neq; qualitas, sed est quid mere negativum, tum quia dicit, quòd in habitū non invenitur.

Probatur Conclusio secundò, tum experientiâ Pictorum, Scribarum, Organariorum &c. qui faciliores sunt post longum exercitium, & multos frequentatos actus ad pingendum, scribendum, ludendum, quam bene in principio, quòd aliunde provenire non potest quam ab habitu; tum equorum exercitiorum ad pugnandum, & assuetudinem ad portandum triticum ad molendum, ubi priores promptissimi aggrediuntur inimicum, posteriores verò exactiores sunt adferenda cuncta, quam ad pugnandum. Et quamvis difficile sit assignare causam horum habituum, existimo tamen, citius quemq; fateri debere ignorare causam, quam negare habitus, quia hoc est negare sensum & carere ratione. Deinde potest etiam dici solam potentiam esse causam totalem, & quamvis hoc difficile sit, impossibile tamen non est, fortè enim non omnes habitus contingunt produci ab actibus, sed tantum determinatarum specierum.

Dices: Illam facilitatem critica dispositione membri, & subordinatione ejus ad phantasiam & appetitum non ab habitu. Sed contra: Quia videtur inexplicabile quomodo ex sola membri dispositione, scribi gratia manus potest fieri, ut digitus organarii clavem nunc hanc nunc illam etiam remotissimam, tum punctualiter tangat, licet ex dispositione corporis major possit oriri motus velocitas. Contra secundò: Musici dum optimè ludunt frequentissime versantur circa alia objecta, ita ut totaliter sint distracti, nec sciant quid, vel quomodo ludent, ita ut taliter secundò, attendentes etiam, tangere non possint, & tamen tunc ut sic distracti optimè lusere; ergò non potest illa facilitas oriri ex subordinatione ad phantasiam. Sed contra Conclusionem directè à Maftrio

Opponitur alia authoritas Scoti 4. d. 41. q. 10. G. ubi loquens de agilitate corporis gloriosi, negat agilitatem esse habitum quædam reddentem corpus apertius ad velocitatem & expeditius se movendum, sed solam duplicitatis impedimenti ablationem, quæ erat in juncturis & organis membrorum & humorum crasserum, qui in toto corpore erant, loco quorum dabuntur spiritus subtiles & addit rationem, quia non potest dari aliqua qualitas, quæ sit indifferens & indeterminata ad tota diversa ubi, ergò. Sed respondeo concedendo talem qualitatem tam indifferentem dari non posse, sed dico

Hic habitus dari ad determinatos actus, unde non implicat dari etiam in beatis habitus diversos ad diversa ubi. Respondeo secundo: Scutum ibi non loqui de motu artificiali, & cum certo ordine, sed de motu naturali organico, cujus velocitas provenire potest & provenit in corpore glorioso: ex amotione talium impedimentorum, & collatione subtilium spirituum. Quod si etiam loqueretur de motu artificiali, & cum certo ordine non est paritas de corpore glorioso & mortali, quia virtus motiva animæ pro hoc statu est imperfecta, & ideo potest per habitus perfici & intendi, in beatis verò est perfecta & intensa, adeoq; superflueret habitus.

XIV.

Qualiter in potentia rationalium & sensivis internis, sive hominum, seu brutorum, dantur habitus. Ita D. Augustinus lib. 83. qq. 9. 30. ubi ait: Bruta animalia consuetudine fieri educata & domita. Estque communior Scotistarum contra Arriagam &c.

Dico 6. In potentia rationalium & sensivis internis, sive hominum, seu brutorum, dantur habitus. Ita D. Augustinus lib. 83. qq. 9. 30. ubi ait: Bruta animalia consuetudine fieri educata & domita. Estque communior Scotistarum contra Arriagam &c.

Probatur quoad potentias rationales ex eo, quia videmus intellectum & voluntatem ex consuetudine & actuum replicatione facilitari circa propria objecta, quod aliunde provenire non potest, quam ab habitu, ergò.

XV.

Qualiter illa potentia rationalium & sensivis internis, sive hominum, seu brutorum, dantur habitus. Ita D. Augustinus lib. 83. qq. 9. 30. ubi ait: Bruta animalia consuetudine fieri educata & domita. Estque communior Scotistarum contra Arriagam &c.

Dices: Facilitatem hanc in intellectu oriri tum ex Imperio voluntatis, in voluntate verò ex vehementiori cognitione, adeoq; non ab habitu. Sed Contra primum, qualemque Imperium voluntatis accedat, si potentia intellectiva non est habituada non eliciet perfectiorem & intensiorem actum & contra, licet minimum aut parvum saltem (vel stante eodem voluntatis imperio) accedat, post longam actuum frequentationem sentimus majorem intelligendi facilitatem; ergò illa facilitas non ab imperio, sed ab habitu provenit. Contra secundum: In Christo Domino fuerunt intensissima species mali & vehementes cognitiones, & tamen in eo nullus inventus est dolus habituatius aut habitus prosecutionis alicujus mali; Deinde multi afficiuntur quibusdam vanitatibus ex consuetudine, quas tamen minus pulchras judicant, & quidem in tantum ut ab iis difficillimè retrahi possint, & facillimè ad eas inclinentur.

XVI.

Probatur Conclusio secundò ex Aristotele lib. de Mem. & Remin. cap. 3. afferente, consuetudinem multum conferre ad bene memorandum. Sed Contra

XVII.

Dices: Illam facilitatem non provenire ab habitu, sed ex eo, quia spiritus puriores pignuntur, & organum ipsum expurgatur excrementis. Sed Contra, possunt acquiri puriores spiritus & etiam ipsum organum expurgari medicamentis, sed facta tali expurgatione non sentiretur adhuc major facilitas, ergò illa non ab expurgatione, sed ab habitu provenit.

XVIII.

Qualiter illa potentia rationalium & sensivis internis, sive hominum, seu brutorum, dantur habitus. Ita D. Augustinus lib. 83. qq. 9. 30. ubi ait: Bruta animalia consuetudine fieri educata & domita. Estque communior Scotistarum contra Arriagam &c.

Probatur Conclusio etiam de brutis, tum exemplo equi exercitati supra, tum ex Aristotele 1. Met. 1. Brutis quodammodo prudentiam & disciplinabilitatem convenit. F. Amandi Hermann Physica.

nire dicente; tum denique ex D. Augustino supra.

Opponitur Contra particulam illam quod in voluntate detur habitus; **Habitus** agit naturaliter; ergò non potest esse in voluntate; **Probatur** consequentia: Quia voluntas est indifferens ex se ad actum & ad suspensionem, sed habitus non est sic indifferens; ergò non potest esse in voluntate: **Probatur** minor; Quia nullum quod naturaliter agit, est sic ad opposita indifferens. Respondeo primò distinguendo antecedens, **Habitus** agit naturaliter ita ut non subordinetur potentia; nego; cum tali subordinatione concedo; quare licet voluntas esset habituada, habitus maneret sub eius imperio, ipsaq; esset æquè indifferens ac ante, quamvis facilius se determinaret ad objectum circa quod esset habituada, quam si non esset habituada, quare tunc se etiam majori cum delectatione & conamine illi uniret, adeoq; intensiorem eliceret actum. Respondeo secundò distinguendo antecedens, non potest esse habitus in voluntate determinans ad suum actum ad eundemq; Physicè pertrahens voluntatem concedendo; qui ageret ipsam moraliter disponendo & alliciendo, nego consequentiam.

XIX. Objectio prima.

II. Objectio secunda.

XX. Objectio secunda.

Opponitur secundò: Contra intellectum sic: **Habitus** subiectatur in potentia indifferente; ergò in intellectu talis non datur; antecedens est nostrum; **probatur** consequentia, intellectus est potentia naturalis, determinata, agens in quantum potest & secundum totum suum conatum, utpote sicut in cujus potestate non est agere, ita nec est sic vel sic agere; ergò non potest in ea dari habitus, **probatur** consequentia, quia habitus non potest elevare potentiam supra vires suas, quia tunc non esset habitus illius potentia, sed aliam omnino constitueret, ergò. Respondeo concedendo antecedens & negando consequentiam, cujus probationis consequens distinguo, non potest dari habitus concurrens cum ea majori naturalitate concedo; concurrens ad perfectiorem actum quem sine habitu non poterat attingere nego consequentiam: cujus probationis antecedens etiam distinguo, **Habitus** non potest elevare potentiam supra vires suas quoad rem, elevando scilicet ut feratur extra proprium objectum concedo; quantum ad modum objectum concedo; quantum ad modum objectum, nam habitus supernaturalis elevat intellectum ad videndum DEUM, quem non habituatius videre non potest; habitus naturalis elevat & adjuvat ad eliciendum actum ut sex, quem non poterat non habituatius elicere, nam habitus & potentia integrant unam causam totalem perfectiorem quacunque partiali.

QUÆSTIO III.

De Causa & Causatione habitus.

In hac Quæstione Examino tam

quomodo habitus producat, quam quomodo ipse concurrat sed producendos actus? Itaq; ad primum veniendò difficultas est, an actus sint causa totalis habitus, vel ipsa potentia? vel an sint causa partialis, ita ut

I. Actus est perfective habitus.

Xxxx 2